

Partits

Codi: 101072
Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Ciència política i gestió pública	OT	3
Ciència política i gestió pública	OT	4
Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	3
Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Ernesto Manuel Pascual Bueno

Correu electrònic: ernestomanuel.pascual@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisites

El nostre contracte

En inscriure't a aquest curs, tu i jo hem acordat un contracte mutu. Jo em comprometo a treballar amb dedicació per estar preparat, mostrar entusiasme, ser just i respectuós amb cada estudiant i les seves opinions. Seré accessible i intentaré, per tots els mitjans, retornar els materials corregits en un termini màxim de dues setmanes.

Per part teva, en matricular-te en aquesta assignatura, acceptes:

1. Assistir regularment a totes les classes.
2. Participar activament, formulant preguntes i prenent part en els debats.
3. Llegir el material assignat i entregar les tasques escrites puntualment.

Per garantir el nostre compromís mutu, és indispensable que llegeixis la guia docent i la lliuris signada el primer dia de classe. Obtindràs un punt addicional a l'apartat d'assistència si demostres haver llegit la guia abans de matricular-te o començar les classes.

Prerequisites formals

És recomenable haver cursat i aprovat les assignatures de Comportament Polític de segon curs i Anàlisi Electoral de tercer curs.

Recomanacions

Es recomana als estudiants seguir habitualment el tractament de determinats temes d'actualitat política a través de diferents mitjans de comunicació (tant escrits com audiovisuals), amb la finalitat de participar de forma més informada en els debats i enfocaments que es presentaran a classe.

Així mateix, per a un aprofitament òptim de l'assignatura, es recomana tenir coneixements bàsics d'informàtica (processador de textos, presentacions gràfiques, navegació per Internet i cerca d'informació), així com del funcionament del Campus Virtual de la UAB.

És necessari tenir un nivell intermedi d'anglès que permeti a l'estudiant consultar recerques, notícies i bibliografia especialitzada redactada en aquest idioma.

Observacions

Durant les classes no està permès l'ús de dispositius electrònics, ni per comunicar-se ni per prendre apunts. Ordinadors, tauletes i telèfons mòbils estan prohibits a l'aula. Tots els dispositius hauran de dipositar-se a l'inici de la classe en un espai habilitat per a això, i es podran recollir al finalitzar la sessió.

Objectius

L'assignatura introdueix l'estudiant a l'estudi analític i empíric dels partits polítics, institucions essencials per al funcionament de les democràcies contemporànies. El curs supera l'enfocament merament descriptiu o tipològic clàssic i adopta un marc explicatiu i causal per entendre com els partits s'organitzen internament, com competeixen entre ells, com es relacionen amb l'Estat i la societat, i com afronten les transformacions polítiques actuals.

Aquest curs comença des dels fonaments teòrics del funcionament partidista, basant-se en els principals supòsits analítics de les teories modernes sobre organització política. Posteriorment, integra dimensions institucionals, sociològiques i ideològiques que permeten captar la complexitat real dels partits polítics actuals. La perspectiva adoptada és eminentment empírica i comparada, permetent a l'estudiant comprendre i analitzar casos específics en diversos contextos nacionals, incloent-hi l'espanyol.

Els objectius del curs són:

- Dotar l'estudiant d'eines analítiques bàsiques per estudiar l'organització interna, el comportament i les estratègies dels partits polítics.
- Analitzar les estructures internes dels partits i els mecanismes de participació i representació interna.
- Estudiar la competència ideològica i organitzativa entre partits.
- Comprendre les relacions institucionals i legals entre els partits polítics i l'Estat.
- Reconèixer la diversitat de tipus de partits polítics existents i les tendències actuals de transformació organitzativa i ideològica. • Examinar l'origen històric i l'evolució contemporània dels partits polítics.

Competències

Ciència política i gestió pública

- Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
- Analitzar els processos electorals, incloent-hi campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i anàlisi i interpretació dels resultats electorals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que comprèn el comportament ciutadà i els valors democràtics, en particular en casos concrets de l'esfera interna i internacional
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Emprar les diferents aportacions teòriques sobre actors i xarxes d'actors, així com les característiques de l'acció col·lectiva

- Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics

- Contrastar les principals teories polítiques contemporànies.
- Explicar i sintetitzar coneixements adquirits en un nivell avançat de llengua anglesa.
- Gestionar i aplicar dades a la resolució de problemes.
- Identificar els principals actors, estructura i funcionament dels sistemes polítics en l'esfera interna i internacional des d'una perspectiva teòrica o aplicada.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació idees, problemes i solucions a un públic tan especialitzat com no especialitzat
- Treballar de manera cooperativa en equips multidisciplinaris i multiculturals implementant nous projectes.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el comportament dels actors polítics, tant individuals com col·lectius (partits, grups de pressió, moviments socials, etc.)
2. Analitzar el processos electorals, incloent campanyes, estratègies electorals dels partits, escenaris polítics i l'anàlisi i interpretació dels resultats electorals
3. Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
4. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
5. Avaluar la contribució de moviments com ara el feminisme, l'ecologisme o els diversos moviments identitaris.
6. Demostrar capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint en els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
7. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
8. Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
9. Elaborar i preparar la presentació d'informes i de propostes d'intervenció.
10. Emprar les diferents aportacions teòriques sobre actors i xarxes d'actors, així com les característiques de l'acció col·lectiva
11. Explicar les actituds i els comportaments polítics, individuals i col·lectius, així com el procés de formació i expressió de les preferències polítiques
12. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
13. Fer servir les diferents aportacions teòriques sobre actors i xarxes d'actors, així com les característiques de l'acció col·lectiva.
14. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

15. Identificar els principals actors del sistema polític, examinar les seves interaccions i avaluar el seu comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada
16. Identificar els principals actors del sistema polític, examinar-ne les interaccions i avaluar-ne el comportament en el seu entorn i en el sistema polític, des d'una perspectiva teòrica i aplicada.
17. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
18. Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals
19. Identificar i diferenciar el funcionament dels sistemes electorals.
20. Identificar les estructures socials, econòmiques i polítiques del món contemporani.
21. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
22. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
23. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
24. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
25. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
26. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
27. Treballar autònomament.
28. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
29. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

I. Història i fonaments dels partits

1. Què és un partit polític? Definició, funcions i diferències amb altres actors polítics
2. Història i evolució dels partits: dels partits d'elit a les organitzacions modernes
3. Classificació dels partits polítics: tipologies segons ideologia, estructura organitzativa i estratègia electoral
4. Els partits en la teoria de la democràcia
5. Funcions dels partits polítics: tradicionals i actuals

II. Organització i estructura interna

1. Estructura formal del partit: finalitats, objectius i nivells organitzatius
2. El partit com a burocràcia
3. Militància i participació: afiliats, simpatitzants i activistes
4. Direcció del partit: selecció de líders i candidats
5. Democràcia interna: corrents, faccions i processos deliberatius

III. Ideologia i competició

1. Famílies ideològiques i grups de partits
2. Competència ideològica i estructuració de l'espai polític

IV. Partit i Estat

1. Les fases de la relació: de la hostilitat a la llei

2. Llei de Partits
3. Finançament dels partits: models, transparència i control

V. Dinàmica institucional: oposició i govern

1. El partit en la competició electoral
2. El partit a l'oposició
3. El partit al govern i la formació de coalicions

Descripció general del curs

El curs presenta els partits polítics com a institucions centrals de les democràcies contemporànies, integrant enfocaments històrics, institucionals, organitzatius i ideològics des d'una perspectiva analítica, causal i comparada.

Al primer bloc, s'hi tracten els fonaments teòrics i conceptuals dels partits. Es comença definint què és un partit polític, especificant-ne les funcions clàssiques i actuals, i diferenciant-lo clarament d'altres actors polítics (grups d'interès, moviments socials). A continuació, es fa una revisió històrica de l'evolució organitzativa dels partits polítics, analitzant com les transformacions històriques i socials han donat lloc a diferents tipologies de partits, des dels partits d'elit fins als partits cartell. El bloc conclou amb l'anàlisi del paper normatiu dels partits en les teories contemporànies de la democràcia.

El segon bloc se centra en l'estructura organitzativa i interna dels partits polítics. Primer s'analitza l'estructura formal, els objectius explícits, les jerarquies i la burocràcia interna. A continuació, s'estudia en profunditat la participació política dels militants, afiliats i activistes, així com els processos de selecció dels líders i candidats. El bloc acaba amb l'estudi dels mecanismes de democràcia interna, les corrents i les faccions, i la seva influència sobre la cohesió i l'estabilitat organitzativa dels partits.

El tercer bloc se centra en la dimensió ideològica dels partits polítics i la seva competència per l'electorat. Primer s'hi estudien les principals famílies ideològiques que estructuren els sistemes de partits en les democràcies contemporànies. Posteriorment, s'analitza com aquestes ideologies es manifesten i evolucionen en contextos de competència partidista, modelant l'espai polític i condicionant les estratègies polítiques i organitzatives dels partits.

En el quart bloc, s'aprofundeix en les relacions institucionals entre els partits polítics i l'Estat. S'hi revisa històricament l'evolució d'aquestes relacions, destacant el procés que ha portat de la desconfiança inicial a la institucionalització mitjançant lleis específiques, com la Llei de Partits. Igualment, s'hi analitza el finançament partidari, amb una revisió de models comparats i els reptes actuals relacionats amb la transparència, la rendició de comptes i el control democràtic dels recursos.

Finalment, el cinquè bloc tracta el paper institucional quotidià dels partits, especialment en contextos de competició electoral, oposició i govern. Es treballen les estratègies adoptades pels partits durant els processos electorals, com actuen i s'organitzen a l'oposició, i les dinàmiques relacionades amb la formació i l'estabilitat dels governs, posant èmfasi en la lògica i les conseqüències polítiques de les coalicions.

En definitiva, aquest curs proporciona a l'estudiant instruments analítics i empírics per comprendre els partits polítics com a actors centrals dels sistemes democràtics contemporanis, combinant teoria política, anàlisi institucional i estudis de cas comparats.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Adquirir coneixements bàsics dirigits per la professora i iniciar el seu desenvolupament	60	2,4	1, 15, 18, 26
--	----	-----	---------------

Tipus: Supervisades

Aplicació dels coneixements obtinguts	7	0,28	4, 18, 25, 28
---------------------------------------	---	------	---------------

Tipus: Autònomes

Estudi de la matèria i presentació de resultats	75	3	7, 14, 17, 22, 27, 29
---	----	---	-----------------------

La metodologia d'estudi i aprenentatge de l'assignatura utilitzarà diversos instruments que permetran a l'estudiant assolir una comprensió analítica profunda sobre els partits polítics com a institucions clau del sistema democràtic. L'avaluació contínua inclourà ressenyes crítiques de lectures seleccionades, resolució d'exercicis pràctics sobre anàlisi estatutària i organitzativa de partits reals, així com estudis de casos nacionals i internacionals. A més, es desenvoluparan sessions dedicades al debat i la discussió crítica, aplicant les eines teòriques adquirides durant el curs a temes d'actualitat relacionats amb els partits polítics.

Aquesta organització metodològica busca proporcionar als estudiants no només un coneixement sòlid dels continguts, sinó també habilitats analítiques aplicades que permetin entendre críticament el rol contemporani dels partits polítics. En concret, els estudiants realitzaran pràctiques autònomes, treballs supervisats i classes magistrals.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació	10%	1	0,04	1, 4, 15, 17, 18, 26, 29
Exàmen Final	30%	1,5	0,06	1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 27
Exercicis evauació continuada	40%	3,5	0,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
Treball	20%	2	0,08	1, 4, 7, 14, 15, 17, 18, 22, 25, 26, 27, 28, 29

L'avaluació d'aquesta assignatura es compon de les parts següents:

1. L'assistència i participació. A més de l'obligatorietat de l'assistència, s'apreciarà especialment l'actitud d'aquells alumnes capaços de relacionar les diferents corrents de pensament i enfocaments teòrics-conceptuals de l'assignatura amb els diferents temes de l'actualitat política i social del moment.
2. Cinc exercicis pràctics que consistiran en casos sobre la teoria estudiada.
3. Un treball de curs sobre un tema que escolliran conjuntament el professor i l'alumne.
4. Un examen final, compost per quatre preguntes curtes amb un valor d'un punt i mig cadascuna, i una pregunta a desenvolupar amb un valor de quatre punts.

Hi ha algunes consideracions especialment remarcables sobre les condicions del sistema d'avaluació:

- La data de l'examen serà la marcada per la facultat. En cap cas es realitzaran exàmens particulars. Els alumnes ERASMUS que comprin els seus bitllets de tornada per a una data anterior a l'examen final i, per tant, no el realitzin, seran considerats no presentats.
- És condició necessària per aprovar l'assignatura superar l'examen final amb una nota mínima d'aprobat.
- Tots els lliuraments es faran a través del Campus Virtual en l'espai específic habilitat per a això. Qualsevol lliurament fora de temps o lloc serà considerat com un no presentat.
- Quan les activitats d'avaluació realitzades per l'alumne superin el 30%, l'alumne ja no podrà sol·licitar un no presentat.
- Totes les activitats orals o escrites es realitzaran en català o espanyol. No s'admetrà cap altre idioma.
- Plagi i altres irregularitats: d'acord amb la normativa acadèmica, qualsevol irregularitat (repetició de treballs d'altres anys, pàgines web, llibres, etc.) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, ha de ser qualificada amb un 0. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà un 0.
- En aquesta assignatura no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions més greus en casos d'especial gravetat.

Recuperació

Per participar en la recuperació, l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Per participar en el procés de recuperació de l'assignatura l'alumne ha d'haver obtingut una qualificació mínima en la mitjana de l'assignatura de 3,50.

La recuperació consistirà en el lliurament, abans de l'examen de recuperació, de tots els treballs no lliurats en temps i forma durant el semestre lectiu. Posteriorment, es realitzarà un examen amb les mateixes característiques que l'examen final de l'assignatura.

Avaluació Única

Segons la meua experiència, aquesta assignatura no es pot cursar de forma no presencial. La metodologia emprada -que combina classes magistrals i sessions pràctiques- impedeix que el contingut es pugui recollir en un únic manual i facilitar-ne l'estudi.

Abans que optis per aquesta mena d'avaluació, és important que tinguis en compte una dada rellevant: els números són tossuts. En els dos anys en què s'ha ofert aquesta modalitat, 9 estudiants l'han triat. Cap ha aconseguit superar l'assignatura i només un va poder presentar-se a la recuperació.

No obstant això, si decideixes seguir endavant amb aquesta opció, l'avaluació única consistirà en una prova que inclourà el mateix examen que realitzen els estudiants d'avaluació contínua, a més de preguntes addicionals sobre les pràctiques i seminaris realitzades al llarg del curs. Aquesta prova representarà el 100% de la nota final.

Per poder presentar-te a la recuperació, hauràs d'obtenir una nota mínima de 3,5 a l'examen. L'examen de recuperació serà del mateix tipus que l'examen final.

Bibliografia

Bibliografia bàsica.

- Aldrich, J. (2012). *¿Por qué los partidos políticos? Una segunda mirada*. Madrid: CIS.
- Duverger, M. (1951, trad. cast. 1957). *Los partidos políticos*. México: Fondo de Cultura Económica.
- Katz, R.S. y Crotty, W. (eds.) (2006). *Handbook of Party Politics*. London: SAGE (capítulos seleccionados).
- Katz, R. S. y Mair, P. (1995). "Changing Models of Party Organization and Party Democracy: The Emergence of the Cartel Party". *Party Politics*, 1(1), pp. 5-28.
- Michels, R. (1915). *Los partidos políticos. Un estudio sociológico de las tendencias oligárquicas de la democracia moderna*. Madrid: Amorrortu.
- Montero, J.R., Gunther, R. y Linz, J.J. (2007). *Partidos políticos. Viejos conceptos y nuevos retos*. Madrid: Trotta.
- Muro, D. y Lago, I. (Eds.) (2020). *The Oxford Handbook of Spanish Politics*. Oxford: Oxford University Press (capítulos seleccionados).
- Panebianco, A. (1982, trad. cast. 1990). *Modelos de partido. Organización y poder en los partidos políticos*. Madrid: Alianza Universidad.
- Sartori, G. (1976, trad. cast. 2005). *Partidos y sistemas de partidos*. Madrid: Alianza Editorial.
- von Beyme, K. (1982, trad. cast. 1986). *Los partidos políticos en las democracias occidentales*. Madrid: CIS.
- Ware, A. (1996, trad. cast. 2004). *Partidos políticos y sistemas de partidos*. Madrid: Istmo.
- Casal Bértoa, F. y Piccio, D. (2019). "The legal regulation of political parties". *European Political Science*, 18(3).
- Cross, W. y Blais, A. (2012). *Politics at the Centre: The Selection and Removal of Party Leaders in the Anglo Parliamentary Democracies*. Oxford: Oxford University Press.
- Gunther, R., Montero, J.R., y Botella, J. (2004). *Democracy in Modern Spain*. New Haven: Yale University Press.
- Hopkin, J. (2001). "Bringing the Members Back in?". *Party Politics*, 7(3).
- Poguntke, T. y Webb, P. (2005). *The Presidentialization of Politics: A Comparative Study of Modern Democracies*. Oxford: Oxford University Press.
- Scarrow, S. (2015). *Beyond Party Members*. Oxford: Oxford University Press.

Bibliografia complementària suggerida.

- Casal Bértoa, F. y Piccio, D. (2019). "The legal regulation of political parties". *European Political Science*, 18(3).
- Cross, W. y Blais, A. (2012). *Politics at the Centre: The Selection and Removal of Party Leaders in the Anglo Parliamentary Democracies*. Oxford: Oxford University Press.
- Gunther, R., Montero, J.R., y Botella, J. (2004). *Democracy in Modern Spain*. New Haven: Yale University Press.
- Hopkin, J. (2001). "Bringing the Members Back in?". *Party Politics*, 7(3).
- Poguntke, T. y Webb, P. (2005). *The Presidentialization of Politics: A Comparative Study of Modern Democracies*. Oxford: Oxford University Press.
- Scarrow, S. (2015). *Beyond Party Members*. Oxford: Oxford University Press.

Programari

Paquet office.

Stata.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt